

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadónivatal:

Nagykőrös, IV. ker., Deák-ter 31.
Telefon szám: 78.

Megjelenik hetenként háromszor:
Kedden, csütörtökön és vasárnap
reggel.

Főszerkesztő:

M a g y a r K á z m é r.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:
D. Tóth Ferenc.

Előfizetési árak:

HELYBEN:

Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K

VIDEKEN:

Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K.

Egyes szám ára vasárnap 14, hétköznap 6 fillér.
Nyiltár seronkint 80 fillér.

A Deutschland.

Azoknak, akik szeretnek a hadiszerecsere forgandóságán, a néha-néha érkező kissé kedvezőtlenebb híreken rögtön kétségbeesni, jó választ adott az elmult héten Németország. Az első kereskedelmi tengeraltjáró, a Deutschland hajórakományával telve megérkezett Amerikába és mire e sorok megjelenjenek, talán már a második, a Bremen is kikötött valamelyik Amerikai kikötőben.

Amit még néhány hónap előtt Amerika összes tengerészeti szakértői lehetetlenségnek, Jules Verne álmának mondtak és vélték, azt ime a német tetterő, technikai tejjeltség valóra váltotta. Egészen bizonyos, hogy a német nemzet és a német iparon kívül nincs más nemzet és ipar, amely ezt a teljesítményt produkálni tudta volna, amely előállította volna a huszadik század legnagyobb csodáját, a kereskedelmi tengeraltjárót. Bizonyos, hogy ez a két hajó, amelyek ezeket követni fogják és a helyreállított összeköttetést fenn is tartják, nemcsak a csüggedőknek és a hirtelen kétségbeesőknek szólnak válaszul, hanem elsősorban és leginkább az entente hatalmakkal, amelyek már büszkén hangoztatták a most folyó és igen jelentektelens sikereket felmutató általános offenzíva előtt, hogy a kimerült és kiéhezett központi hatalmak már ezt az offenzívát sem fogják tudni visszaverni, de ha vissza is verik, rövid időn belül kénytelenek beadni a kulcsot, mert nincs mit enniük, mert el vannak vágyva a világtól.

A Deutschland megadta erre is a választ. Nem vagyunk elvágva senkitől és semmitől és megtudjuk csinálni az összeköttetést még a tengerentullal is. De van a Deutschland utjának egy lényegesebb következményei is. Ez a lényeges következmény pedig az, hogy ezzel megtört az angol blokád és a semlegesek joggal hivatkozván a nem effektív blokádra, minden feltartóztatott hajóért kártérítést követelhetnek, úgy hogy megfogják gondolni az entente hatalmai, kifizetődik-e minden hajót sokszorosan megfizetni.

Ha pedig nem tartóztathatják fel a semleges hajókat, akkor egyszerűen be kell látniuk, hogy a háborút végleg elveszítették. Katonai téren a

központi hatalmakkal az entente nem mérkőzhetik meg, azt már a három hetes offenzíva silány eredményei is bizonyítják, de maga Lord Derby, az angol miniszter is kijelentette, hogy Németországot a harc téren megverni nem lehet. Ha ehez még hozzá jön az is, hogy a kiéhezett és blokád ter is teljesen csődöt mondott, akkor valóban nem lesz már semmiféle mensége és reménye az ententének.

Mikor az első távirat a Deutschland baltimorei kikötéséről megérkezett, senki sem gondolta, hogy ennek a kereskedelmi tengeraltjárónak ilyen elhatározó szerepe lehetne ebben a háború eldöntésében. Ma azonban már mindenki belátja, elsősorban maguk az entente hatalmak, hogy Németország új meglepetésben részesítette Angliát és az ententeot és ez az új meglepetés talán végzetesebben hat az ententera, mint a Zepelinek és a 42-es mozsarak.

Németország megcsinálta a maga összeköttetését Amerikával és a kereskedelmi tengeraltjáró, ha nem is hadihajó, még is egyikét vitte véghez a legnagyobb, a legértékesebb hadihajóknak, mert feltlenül felvilágosította az ententeot harca folytatásának hiába valóságáról.

Uborka termelés és értékesítés.

III. Az ideai piac.

(Folytatás)

De vessünk már egy pillantást az ideai uborka piacra is, melynek mozzanatai a szervezkedés eszméjét felvetették és dűlőre juttatták.

Az ideai termelés kedvező kilátások között indult meg. Tavaly, dacára a háborus nehézségeknek, a forgalom sok irányú korlátozottságának, a külföldi piacok hiányának a régiekhez képest várakozásan felül jól ütött ki az értékesítés. Mindig élénk kereslet mellett a termelők tisztességes áron el tudták helyezni áruikat; elmondhatjuk, hogy a szezon végéig az átlagos 20 kor. ár megvolt mázsánként a gazdák-nak s ők ezzel az árral általában meg is voltak elégedve. Ezt bizonyítja, hogy a megfogyatkozott munkerő dacára sokkal több földet vetettek be uborkával az ideai tavaszon; míg azelőtt

csak kisebb darab földeken, az u. n. porciókon veteményezett a nagy többség, az idén nem volt ritkaság a 10—12—16 vékás uborka vetés sem.

A termés is jönnek ígérkezett. Az első vetés ugyan igen sok helyütt elfagyott, de a nagykőrösi uborkás asszonyok az ilyen „csékység”-nek oda sem néznek. Ujra veteményeztek, az esősen induló tavasz, a hirtelen rákövetkező meleg gyors növekedésnek indították a növényzetet. Még rendszeren is korábban, jun. végén, már javában tele volt a piac a formás, kiadós termékkel s megindult a vásár.

Ez a kezdő idő a „pénzes” uborka szezonja Nagykőrösön. Az izletes, zöld gyümölcs meg országzerte ritkaság: a külföldi — ausztriai is beleértve — piacokon meg valószínűleg csemege. A kereskedők egymással vetélkedve igyekeznek megvásárolni az árut; nem alkuszniak, ahogy tudják, veszik. Az uborkás ekkor veszi ki a föld béréit; ha a pénzes uborka sikerült, akkor megkapta sok-sok fáradozásának hasznát. Mert az árak hirtelen hanyatlásnak indulnak; alig két hét alatt özönével érkezik piacra a termés, szerencsés években megnyitja zsilipeit Znaim s a mi portékánk már csak mint tömeg-áru érvényesül, vagyis a nagykőrösi uborkapiac (mint általában a gyümölcs-piacunk is) voltaképen: *börze*. A friss termés első árait a termelő diktálja; ahogy kimondja, kevés alku irán veszik. Mihelyt az első felhozatal lezugott s az „újság” láza a nagy piacokon ki-elégülést nyert, diktálnak a kereskedők. A nagy piacokon az otthonos cégek vagy oda az időnyre felköltözött családtagok, akiknek a helybeli kereskedők csak expositurái, ügynökei: napról-napra közlik az ottani árakat s a helybeli vevők ahhoz igazodnak, aszerint vásárolnak. Mig meg nem jön a távirati tudósítás, hogy lehet-e s mennyiért lehet vásárolni, ott állhat a szép vagy csunya, kevés vagy óriási tömegű portéka a piacon, még csak azt sem kérdezik meg, hogy miért hozták le. Így állanak elő a mesterséges, a nagy cégek által önkényileg megállapított árak, így történik meg, hogy termelés és fogyasztás, kereslet és kínálat, előállítás és szükséglet között a helyes arány nincs meg, mert természetellenes, egészségtelen eljárásan alapszik az értékek kialakulása, káro-

sul a termelő, méreg drágán vásárol a távoli piacon az egyes fogyasztó, hizik a közvetítés, a nagy cég s annak számos függeléke.

Az uborkapiac ezen általános képén, melyet már a velünk született nemtörődomséggel megszoktunk, az idén szépséghiba esett; érzékeny változás a termelők rovására. A körösi magyar eddig beírta a „pénzes“ uborka szép hasznával, aztán a magyar embert jellemző közönnnyel, a kereskedelmi érzék teljes hiányával belenyugodott a továbbiakba; nem kereste, nem kutatta, hogy miért szakadt le egyszerűen az ár; megkapta a bérlet díját, vagy a föld átlagos jövedelmét, a többi adta, ahogy vették. Jut is, marad is, gondolta ősi nyugalommal; ha megépen nem vették meg a busás termést, odaadta a jószágának. Hadd egyék a malac is, a téhen is.

De az idén az történt, hogy mikor a legkorábbi néhány darab 10 fillérjével elkelt és megindultak az első, tekintélyesebb „pénzes“ uborkás kasok és kocsik a piacra, a kezdetben ígéretek ár egyszerűen lezuhant olyan mélyre, ahol más évben csak a szezon legfőmegesebb derekán szokott állni. 6—8 darabot kellett adni 4 fillérért, 12 koronáért mázsáját, másképp vihette haza a termelő: nem volt kereskedő, aki többet adott volna érte. Megismerte a gazda közönség a kartell félelmes erejét és elkésredve látta, hogy jó reménysege mint hull a porba: minden tényező meg volt arra, hogy árúját értékesen adhassa el és — meg kellett hátrátnia a szervezett erővel szemben, melynek ő kénytelenített megadni az árát.

Ekkor indította meg a mozgalmat lapunk a termelők érdekében. A nélkül, hogy pávatollakkal ékesíteni óhajtanok magunkat, egyszerűen megállapítjuk, hogy sajtóbeli kötelességünk hiven teljesítettük s a baj okára tartózkodás nélkül rámutatván, az ébresztés munkáját sikeresen elvégeztük. A városi hatóságok a fővárosi lapok útján közlést hirdetése, a külföldre való szállítás engedélyezése, melynek útját Magyar Kázmér, gazdasági egyesületünk buzgó elnöke még az idény kezdete előtt a miniszteriumban elkészítette, megtették a magukét: egyszerűen föllendült a kereslet, megtört a kartell ereje s bekövetkezett az a vezetés fordulat, hogy mire a termés derekára jutottunk, ahelyett, hogy estek volna: csuda módon megjavultak az árak! Ma igazán 4 fillér az uborka drb-ja piacunkon és mázsája 12-ről 30—36—40 koronára emelkedett.

Ha ezzel szemben arra hivatkoznak kereskedői körökben, hogy kevés az áru, mert természeti csapás — jég, hidegek — érték a növényzetet, csak a napi forgalomra utalunk, mely a jó időkre emlékeztető teljességgel bonyolódik le változatlan látogatottsággal piacunkon.

Van uborka, van ára is. Az egyensúly helyreállt, a termelő megkapja fáradozása jutalmát, földje hasznát, a fogyasztó sincs jobban megterhelve, mint az általános megélhetési visz-

nyok magukkal hozzák.

Le kell tehát vonnunk az idei nyár tanúságait: valami utat-módot találnunk és állandósítanunk kell az árak normális kialakulására nézve!

Szervezkednünk kell! —f.

(Folytatása következik.)

Adókedvezmény a nagycsaláduaknak.

A mostani háboruban kétségtelenül a legsúlyosabb veszteség az, amit emberanyagban szenvedünk. Minden más veszteséget a produktív munka és a háboruban hihetetlenül nagyra fokozódott energia, a munkakészség rövid idő múlva pótolni fogja, de az elesett hősököl származott nagy részeit a társadalomnak csakis generációk felnövekedése fogja betölteni. Éppen ezért végzetes volna reánk nézve minden olyan új intézkedés, ami gátolná a magyar faj háboru után való szaporodásának és vezetésének, ha már most nem törekednek minden illetékes tényező arra, hogy a családalapítást minden alkalmas eszközzel elő kell mozdítani.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az adójavaslatok tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratában egy igazán figyelemreméltó kérelemmel járult a törvényhozáshoz, melynek alapgondolata ugyan nem új, de sohasem volt aktuálisabb, mint most. A gazdak legfőbb érdekképviselői szervezete szöszérint a következőket mondja:

Sajnosan nélkülözünk a törvényjavaslatban egy ép a mai viszonyok közti nagyfotosságu és jelentőségű intézkedést, amely a több gyermekkel rendelkező adalányoknak bizonyos vagyonhataron alapuló kedvezményt nyújtana, viszont a nőlelneket pedig magasabb adoval kesztetné családalapításra. Ép most, amidőn a családalapítás és a nagyobb nepesedés olyanira fontos nemzeti érdek s ép most, amidőn a drága megélhetési viszonyok s a fokozódó adóteretek a családalapítást annyira megnehezítik, kötelessége a törvényhozásnak enyhítő és serkentő intézkedésekkel a jelzett irányban közrehatni.

Ismételjük a gondolat nem új, mert hiszen minden olyan országban, ahol az uralkodó fajnak szaporodására eddig is gondot fordítottak, az ugynevezett agglégény-adó reszint gyakorlatilag, reszint elméletileg meg van valosítva, vagy legalább gondoltak ennek az adónak behozatalára. Az igazán pusztulásnak indulo országokban pedig külön jutalmakkal igyekeznek a családalapítást előmozdítani. Nálunk is gondolni kellene tehát erre s főleg azokban a rétegekben kellene előmozdítani, lehetővé tenni a családalapítást, ahol a gyermekek felnevelése és a nemzeti munkába való beleilleszkedése valóban nagy gondot okoz.

Ha az a sokgyerekes családapá a részéről 30—50 korona adókedvezményből mindössze csak a tandíjat, vagy az iskolakönyveknek árát tudja fedezni, már is óriási kulturadót szerezünk az országnak. Az adólejárát szerint pontosan fizetendő készpénz, amely főleg földművelő népek okoz gondot, mert az kapja kézhöz a legrendszerelenebbül a fenntartásához szükséges jövedelmet. Épen ezért félt a magyar nép tulajnyomó nagy zöme az adótól, holott az valójában nem is jelentett megterhelést a más egyéb terhekhez viszonyítva. Most azon-

ban, amikor az adó valóságos és nagy teher súlyával fog ránehezedni, különösen a földművelő népre, nagyon méltányos dolog volna, ha azokat, akik hivatva vannak a jövőendő földművelő generációkat felnevelni, az állam kedvezésben részesítene. Azzal nem sokat érünk el, ha társadalmi uton próbálunk a nemzeti munkaerő gyarapítása érdekében közreműködni. Több gyerekért társadalmi szervezetekhez jutalomért nem igen mehet az, akit a napi munka gondjai évről-évre legszűkebb lakóhelyéhez nyűgöznek le. Talán a városi lakosság hozzájuthat ilyen jutalmakhoz, de a falusi népek a megjutalmazásáról, buzdításáról az államnak kell gondoskodni. †

A NAGYKÖRÖSI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

A gazdasági egyesület elnöksége figyelembe ajánlja a tagoknak, hogy a háborus viszonyok következtében az összes építkezési anyagok, beszerzési cikkek és munkabérek is a mult-hoz viszonyítva rendkívüli arányban emelkedtek.

Erre való tekintettel felhívjuk a tagokat, hogy még a háboru előtti időben, vagy azóta kiállított kötvényekkel biztosított épületek, ingóságok, gazdasági felszerelések és egyéb készletük biztosított összeget a régi árak helyett a jelenlegi értékeknek és áraknak megfelelő utánbiztosítással rendezzék, mert a szükséges utánbiztosítás elmulasztása tüzkés esetében anyagilag igen érzékenyen sujtaná a biztosítottakat.

Kérjük tehát t. tagjainkat, hogy saját jól felfogott érdekükben az utánbiztosításokat az egyesület útján haladéktalanul bejelentsek.

HIREK.

— K. Faragó Irma kitüntetése. Az érdem és hálás elismerés méltó koszorújába tonjuk e rövid cím alatt K. Faragó Irmanak, városunk társadalmi közművelődési és jótékonyági vezető szellemének, nemes, nőiesen gazdag és áldozatkész lelkenek a nevet, aki jó szive minden dobánásával, finom lelke minden gondolatával a közjó, az emberiség, a felebaráti szeretet oltárán ádozza fel élte tevékenységét! Hogy mit jelent az Ő neve és működése tünő évek hosszú sora óta a közéleti jótékony, a humanizmus s a társadalmi, nemes összetartás szolgálatában és művelésében, mindenki tudja, aki a jótékony nőegylet, a szanatóriumi egyesület és a háboru kitörése óta a Voros Kereszt működését figyelemmel kíséri. Hogy mily igazi érdem jutalma az a szép kitüntetés, melyben K. Faragó Irma részesült s melyről ezennel hírt adunk, mindenki megéri, aki az ő fáradozatlan, sokoldalulag tevékeny munkájának részese vagy szemlélője lehetett. A hivatalos lap f. hó 23-iki, vasárnapi száma hozta azt a nekünk végtelenül kedves örömhírt, hogy „Ferenc Szalvator főherceg ur ő császári és királyi fensége a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a Vö-

rös Kereszt hadiékítményes II. osztályu disz-jelvényét díjmentesen méltóztatott adomá-nyozni K. Faragó Irmának Vör. Ker. fiók-egylet helybizottsága elnöknőjének, Nagy-kőrös. Isten áldása kísérje a nemeslelkű iri helyg továbbí működését és tartsa meg munkakedvét, buzgalmát az emberszeretet, jótékonyág és hazafiság javára.

— **Kitüntetések a Vörös-Kereszt Egylet körében.** A hivatalos lap vasárnapi száma hozta meg azon, jól megérdemelt kitüntetések sorozatát, melyet helybeli Vörös-Kereszt Egyletünk vezetői s munkás tagjai nyertek buzgalom, önfeláldozó, odaadó, hazafias tevékenységük szép elismerése képen a legmagasabb helyről, méltó jutalom gyanánt. Ferenc Szalvator főherceg ur ő cs. és királyi fensége ugyanis „a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló elismerésül a Vörös-Kereszt hadiékítményes II. osztályu diszjelvényét díjmentesen adomanyozta: K. Faragó Irma elnöknőnek, (mint lapunk más helyen olvasható: példás, önfeláldozó buzgalma elismerése gyanánt!) Dr. Mester Gyula v. tisztii főorvosnak, *neszmélyi Papp Kálmán* m. kir. őrnagynak, valamint a Vörös-Kereszt hadiékítményes ezüst díszermét. Özv. Jung Antalnének, dr. Barta Béla orvosnak és Szurmo Mariskának. Önzetlen és lankadatlan munkásság beszédes bizonyítékai e kitüntetések. Aki valaha hadi kórházunkban megfordult, megfoglya érteni: mily igaz elismerés jutott osztályrészül Jung Antalnének, a sebesült katonák gondos, faradhatatlan „édes anyjának“ és Szurmo Mariskának, az iroda mindig dologra kész vezetőjének. De az összes, bennünket ért kitüntetések közmegelegedést keltő mellány-lásai maradandó érdemeknek! Isten áldása legyen a kitüntetett, nemes lelkű munkásokon és gyógyulás, vigasztalás balszama fakadjon további, lelkes munkájuk nyomán.

— **Egy kis kép az árfelhajtásról.** Lapunk egyik multheti számában jelent meg a „P. N.“ cikke az uborka központ kérdéséről. S abban lehetett olvasni ezt a helytelen megjegyzést, hogy: „A nagykőrösi termelők és kofák nem akarják megérteni, hogy olcsóbban is lehet valamit eladni. Hogy nem lehet egy vasuti kocsiakomány kiadó uborkából egy hold földet venni.“ Ezt akkor jegyzi meg a cikkíró, amikor a közvetítő tényleg tud egy ilyen kocsiakomány eladott uborka nyereségből meg egy ilyen kocsiuborkát bevasárolni és még akkor is drágaságnak csendes szemlélője marad, mert nem nyomja a vállat. Ellenben a termelő küzd a drágasággal és verejéket izzad homloka annak előállításán. És ezt duzzadó kebellet és teljes lelki nyugodtsággal kiáltja világga, mint a fogyasztók mentője a kiuzsorázás ellen. Ezek után nem csak a fogyasztót dobja oda a kizsákmányolásnak, hanem még a termelőt is szeretné. Példa erre a termelési ár 4 fillér s a fogyasztó által ugyan ezen árúért 90 kilométerre innen 20 fill. Tehát ki itt az árfelhajtó? (Pedig mai világban sok mindennel így vagyunk.) A „P. N.“ megmondja, hogy a termelő! Ehhez nem kell információ. (Bár egyes termelő cikkekbem ez is árfelhajtás vonatkozik magára a termelőre is.) Ezért kell, hogy az uborka-központ megalakuljon és a termézetes árak lépjenek érvénybe. Akkor majd nem kell nevetni a „P. N.“ cikk írójának sem.

— **Hivatalos jelentések.** A nagyföld-hadiszállásról jelentik július 24-én: *Orosz hadszíntér.*

A Magurán küzdő csapatainkat, — mivel Tartaróvtól délkeletre erős orosz támadás fenyegetett — a Kárpátok főgerincére vittük vissza. Egyébként változatlan helyzet mellett nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér.

Néhány nap óta tartó viszonylagos csend után tegnap Val Sугanától délre fekvő harc vonalon újra igen heves harcok fejlődtek ki. Az olaszok a legnagyobb erősségű, tartós tüzéségi tüzelés által támogatva több helyen ismételtlen támadtak. Mindenütt a legsúlyosabb veszteségek mellett vertük vissza őket. Ezekben a harcokban a 7. tábori vadászszázlój és a 17 gyalogezred egyes részei, amelyek állásai ellen irányult az ellenség főrohama, rendkívüli mértékben kiténtek. A harcok terjedelme Paneveggő vidékén is növekedik. Egy olasz dandárnak a Panevegiótól délnyugatra fekvő magaslatok elleni támadását véresen visszavertük. Ugyanakkor a közegtől északra fekvő magaslaton egy olasz százlój támadása hiúsult meg.

A tiroli harc vonal on egyes szakaszai, amelyeken tegnap nem volt harc, főképp heves tüzéségi tűz alatt áltak. Az Isonzó harc vonalon a Monte San Michele állt erős tűz alatt.

Balkáni harctér.

Változatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérk főnökének helyettese.

— **A gabona rekvirálás ellen be nyújtandó kérvényeket a városi hatóság most már érdemlegesen nem tárgyalja le, miután a rekviráló bizottság működése el leni panaszkos határideje lejárt. Tehát ily irányu kérelmek be nyújtása most már hiábavaló munka és költség szaporítás.**

— **Tilos az állatok etetésére felhasználni a házi és gazdasági szükséglet címén megtartott, vagy megvásárolt búzát, rozst és kétszerest.** (Lásd mai számunkban levő hirdetményt.)

— **A nyers marhabőrök és lőbőrök forgalomba hozataláról már kiadott rendeletek az újabban kiadott 2042—1916. M. E. számu miniszteri rendelet módosítja.**

— **Eldobta magától az életét id. Darázi József gazdálkodó, aki f. hó 22-én délelött a tanyaia szomszédságában fekvő kutba ugrott s ott gyászos halálát lelta. Ez ötvenkét éves, javakorabeli férfiú, kinek váratlanul fájdalmas elmúltat hat gyermeke siratja, elméjének hirtelen elborulásában követte el végzetes tettet; temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.**

ANYAKÖNYVI ÉRTESÍTÉS

a m. kir. anyakönyvi hivataltól.

1916. július 15-től július 22-ig.

Születtek:

Patonai Sándor és Buz Erzsébetnek Dénes fia ref., Somogyi Mihály és Ádám Erzsébetnek Mária leánya rk., Sebők Pál és Tóth Máriának Péter fia rk., Fülöp László és B. Tóth Évának Erzsébet leánya rk., Mészáros István és Petrik Juliánának Rozália leánya rk., Biczó László és Szabó Máriának Gyula fia ref., Petes Ferenc és Deák Lidiának Imre fia ref.

Elhaltak:

Kostyál Gusztáv 6 éves rk., özv. Viszok Jánosné Besenyi Mária 68 éves ref., Fleischmann Pál 11 napos izr., Janecz István 17 hónapos rk., özv. Czirják Istvánné Varga Juliánna 65 éves ref., Nyoma Józsefné Kállai Ilona 24 éves ref., Kőkény Eszter 25 éves rk.

Hirdetmény.

Buzát, rozst és kétszerest állatok etetésére felhasználni tilos.

Másolat. A m. kir. miniszteriumnak 2282--1916 M. E. számu rendelete, az 1916 évi buza, rozst, kétszeres, köles, árpa és zabtermésnek zár alá vételéről 1750—1916 M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítése tárgyában. A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján az 1750—1916. M. E. számu rendeletnek (1. a Budapesti Közlönynek 1916 évi május hó 31-ik napján megjelent 125 számában) kiegészítésül a következőket rendeli: 1. §. Az 1750—1916 M. E. számu rendelet 3 és 5 §-a kiegészítettik azzal, hogy gazdasági szükséglet címén búzát rozst, vagy kétszerest az állatomány szükségletére számításba venni senkinek sem szabad és akár a házi, akár a gazdasági szükséglet címén megtartott, vagy megvásárolt búzát, rozst és kétszerest állatok etetésére felhasználni tilos. Aki e tilalmat megszegi az 1750—M. E. számu rendelet 16 §-a szerint büntetendő. 2. §. A Hadermény részvénytársaság vagy bizománya az 1916 évi termésből származó buzár, rozst és takarmányrpaért, ha azt az eladó a hadiermény részvénytársaságnak vagy a társaság bizománya címe vasuton vagy hajón az 1916 évi július hó 23-ik napjáig bezárólag, feladja, vagy a jelzett napig a hadiermény részvénytársaságnak, vagy a társaság bizományaosának raktárába be szállítja, oly vételért köteles fizetni, amely a miniszterium által az 1916 évi termés megállapítandó legmagasabb árt métermázsánként 2 koronával meghaladja. 3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1916. évi július hó 7.

Gr. Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala engem bizott meg azzal, hogy a gypju, kaucsuk, gumi hulladék, papiros, staniol és tubus gyűjtésére vonatkozó actiót Nagyikőrösön vezessem.

Amidőn ezen megbizátásnak hazafias készséggel teszek eleget, felkérem mindazokat, akik a fent nevezett tárgyakat bármily kis mennyiségben, — mint adományt a hadvezetőség céljaira felajánlhatják, — sziveskedjenek az ipartestületi irodában minden nap délelött 8—12 óra között jelentkezni.

Szivos Ferenc,
ipartestületi elnök.

4 esetleg **3** szobából álló családilag kást keresek testvérem részére haszonbérbe. Becses ajánlatukat kérem Patonay Dezső ref. lelkes X. ker. 5. sz. címére intézni.

Kiadó földek.

Id. Huszár Lászlónak a Szurdoki dűlőben 5 hold földje feléből vagy haszonbérbe kiadó; egy 16 hónapos üsző borju pedig eladó. Értekezni lehet a fentnevezettel III. ker. 79. sz. alatt. 2-3

A történelmi Ludasban 45 kis hold területű szántóföldből és kaszálóból álló tanya birtok f. évi Szent-Mihály naptól haszonbérbe kiadó. **A Vizálláson** pedig két vékás területű veteményföld f. évi Szt.-Mihály napjától haszonbérbe kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal X. ker, Szolnoki-u. 9. sz. alatt. 2-3

Vegyesek.

IV. ker. Rákóczi-u. 334. sz. alatt 1 szoka, konyha, éléskamrából álló lakás augusztus elsejére, esetleg novemberre kiadó. A Zsiroshegyben levő 3 hold szőlőbe pedig éves kapas kerestetik, ahol 3 hold buza föld is van kiadó. Értekezhetni a fenti sz. alatt. 1-3

Egy okleveles gépész azonnali belépésre állást keres, értekezni lehet IV. ker. Rákóczi-u. 331. sz. 2-2

Rokkant joghallgató augusztus 1-től irodai alkalmazást elvállal; érdeklődni lehet a Kiadóban. 2-3

Valkó Ambrus tanítónak a kath. temető melletti szénáskertben 2 vontató tavalyi szénája és 2 vontató tavalyi sarjuja; a Kürtiben pedig mintegy 5 vontató idei szénája van eladó. Értekezhetni lehet IV. ker. 403. sz. a.

Özv. Kapus Andráné szappanfőzője Nagykorösi, I. ker. 243. sz. Ajánlja 130 fokos legjobb minőségű szappanfőző szódáját, I-ső rendű hófehér és II-od rendű sárga mosószappanját stb. a legjutányosabb árban.

Eladó ó-bor és kiadó lakás. HALASZ ZSIGMOND urnak a palfájai bánomban szűrt 50 hektóliter legnagyobb részt rizling faj 3-4 éves ó-bora eladó. A sertés piacra dülő 4 szobás lakóháza pedig kiadó. Értekezni lehet IV. ker. Rákóczi-u. 336. sz. alatt. folyt.

Két jókarban levő hintó-kocsik eladó. Értekezni lehet a Központi szállodában.

Augusztia-Gyorssegély-Alap Hadbiztosítási Osztálya: Bpest, V. Vilmos császár-ut 72.

Felhívás hadbiztosításra!

A hadbavonuló katonának, ki életét kész feláldozni a hazáért, csak egy bánata van: hogy halála esetén hátramaradt családjára nyomorba jut. Az Augusztia-Gyorssegély-Alap hadbiztosítása hozza meg itt a segílyt.

Minden hadbavonult biztosítható csekély díjért úgy, hogy halála esetén családjára nagy összeget kap készpénzben. A népfőlkelő családjára például 45 koronáért 1000 koronát kap.

Nincs orvosi vizsgálat, nincs lótas-futás, nincs irka-firka, nincs utánfizetés. A hadbavonult távollétében is meglehetősen könnyű a biztosítást. Bárki biztosíthat bárkit. Aki a csekély biztosítási díjat lefizette, az a biztosított halála után azonnal megkapja minden levonás nélkül a biztosított összeget. A biztosítási díjat részletekben is lehet törleszteni.

A biztosítás **egy egész esztendőre** érvényes, egy év múlva a biztosítás újabb megújítható.

Számtalan családot mentett már meg ez a biztosítás a kétségbeeséstől, számtalan családnak nyújtott már kenyert és megélhetést. Vétkezik az, aki ily biztosítást nem köt.

A díjfeltételek:

- 1) Aktív, valamint tartalékos katonák díja 7 százalék, azaz 100 K után 7.—K
- 2) Ugyanezek ha katonáorvosok, egészségügyi, vagy train csapatokhoz vannak beosztva 5 és fél százalék, azaz 100 K után 5.50 .
- 3) Népfőlkélok négy és fél százalék, azaz 100 K után 4.50 .

Népfőlkelő mindenki, aki a 32 évet betöltötte, továbbá népfőlkelő 32 éven alul az a katoná, aki a háboru kezdete óta besorozott 18—21 évesek is a biztosítás szempontjából népfőlkéloknek tekintetnek.

Hadifoglyok (Szerbiában levők nem fogadtatnak el), tekintet nélkül korra és rangra 7 százalékot azaz 100 K után 7.—K-át fizetnek.

Hadimunkások biztosítási díja 4 és fél százalék azaz 100 K után 4.50 K. Biztosítást egy személyre 40.000 korona erejéig vállalunk.

A hadbiztosítás általános feltételei:

1. Biztosítás teljes mértékben érvényes akkor is, ha a biztosított fél halála a háboruban, vagy a háboruban szenvedett sérülés folytán következik be.

2. A biztosítás azonban érvénytelen:
a) ha a biztosított fél ezen kötvény kiállítására napjáig már meghalt, súlyosan megsebesült, megbetegedett, vagy eltűnt.

b) ha a biztosított fél halála öngyilkosság, vagy öngyilkossági kísérlet folytán következik be.

Az a) és b) alatt felsorolt érvénytelenségi feltételek fenforgását a társaság köteles bebizonyítani.

3. A biztosított összeg a haláleset bekövetkeztéről szóló hivatalos bizonyíték bemutatása, vagy a hivatalos holtányilváltás után három hónapon belül a társaság budapesti igazgatóságánál fizettetik ki.

A biztosított összeg kifizetésére való igény legkésőbb annak a nap-tári évnek végétől számított 5 éven belül érvényesíthető, amelyben ezen kötvény kiállított, — más különben az igény elenyészik.

5. Ezen biztosítási szerződésből származó minden peres esetben a budapesti bíróság illetékes.

Felvilágosítással szolgál Nagykorösi fő-megbizottunk: Székely Albert könyvkereskedő

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos **Nagykorös.**
IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület és vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavításokat, villanyvilágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sir- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett

szolid kivitelben készítik.